

Kristiansand
kommune

ORGANISASJON
Politisk og administrativt sekretariat

Nils Nilsen
Valsvigveien 1
4639 KRISTIANSAND S

Vår ref.:
2020024101-2
(Bes oppgitt ved henvendelse)
Deres ref.:

Dato:
02.03.2020

Skriftlig spørsmål om politisk representativt demokratisk kommunestyre

Jeg viser til skriftlig spørsmål innsendt pr epost, som lød:

«Etter opptelling i protokollene og gårsdagens møte i Valg og Honorarkomiteen erfarer vi at denne komitee siden sitt første møte i 2019 har levert innstillinger på hele 229 kandidater til råd, styrer, utvalg og verv. Dette tallet inkluderer vararepresentanter.

Av disse innstillingene har byens 3. største parti, Demokratene, blitt tilgodesett med 5 hovedverv og 6 varaverv.

De 5 hovedvervene gjelder:
Styret Kongens senter,
Rep.skap Cultiva,
17.maikomiteen,
Sparebankens gen.forsamling
TV-Aksjonen.

De 6 varaverv gjelder
Boligstiftelsen
OIA/KVIA
ATP (2 stk)
Rep.skap Cultiva
Kanonmuseet

Verv som er tilknyttet utvalg som sorterer under kommunelovens §§ 10 og 10a er ikke medregnet i ovennevnte. For ordens skyld har vi av naturlige årsaker heller ikke tatt med innstillinger til verv i valgstyret, ungdommens bystyre eller Kristiansand Havn. Som man ser er det kun 2 av Demokratenes hovedverv som har styrefunksjon. Ingen av disse styrefunksjonene tilhører det man definerer som politiske utvalg. De resterende verv har kun faglig kontroll og for Cultivas del en styre-oppnevningfunksjon.

Sikker post

E-postadresse
post@kristiansand.kommune.no

Postadresse
Postboks 417 Lund
4604 Kristiansand

Besøksadresse
Rådhuskvartalet,
Rådhusgata 18

Kommunalområde

Saksbehandlers telefonnummer

Telefon
38 07 50 00

Nettadresse
Kristiansand.kommune.no

Org.nummer
NO 820 852 982

Når det gjelder våre vararepresentanter i ATP-utvalget har vi kun 2. og 3. vara som trolig aldri vil få innkalling i politiske prestisjesaker.

Av de nevnte 229 innstillinger som er gjort av valg og honorarkomiteen, så er det etter hva vi erfarer 48 verv fra deres møte den 12.02.20, som skal behandles i bystyret. Når det gjelder de øvrige 181 verv, så har bystyret for Demokratenes vedkommende fulgt innstillingen fra Valg og Honorarkomiteen slavisk. Demokratene fikk etter forrige valg hele 7511 stemmer fra kommunens velgere. Disse skal etter kommuneloven ha politisk representasjon.

Etter å ha studert kommunelovens paragrafer, forarbeider og proposisjoner, diverse presiseringer fra regjeringen om representasjon som et viktig demokratisk ideal, og utgitte veiledere samt foredrag fra kommunal og moderniseringsdepartementet om demokratisk legitimitet, stiller vi oss svært undrende til de innstillinger som er foretatt av Valg og Honorarkomiteens i vår kommune.

Vi lurer rett og slett på om representantene i denne komiteen kjenner sitt mandat og om de i så fall er i stand til å anvende sin eventuelle kunnskap om dette?

Et generelt observert trekk ved deres arbeide er at komiteens medlemmer først og fremst fremmer honorarer og verv i favør av egne interesser foran demokratiets og komiteens lovpålagte og tiltenkte forvaltningsfunksjon. Skulle jeg driste meg til å bruke noe mer folkelige ord på dette, så ender jeg fort med å beskrive en kjent flygende ådsels-eter med skarpe kroppsdeler. Av hensyn til vårt felles etiske regelverk samt generell høflighet og respekt for mine politiske kolleger lar derfor være å driste meg til noe slikt.

Derimot tror det kunne være en god pedagogisk øvelse for valg og honorarkomiteen å spørre dem om hva de tenker selv om sitt arbeide så langt.

Mitt spørsmål til ordføreren er om du er av den oppfatning at vi på bakgrunn av ovennevnte opptelling oppfyller lovgivers intensjoner med et politisk representativt demokratisk kommunestyre?

Jeg lurer også på om ordføreren ser for seg et forbedringspotensiale for komiteens videre arbeide?»

Svar:

Kommuneloven kapittel 5 gjelder kommunal organisering i «folkevalgte organer» (§ 5-1) og «andre organer» (§ 5-2). Noen av bestemmelsene i kapitlet legger føringer for hvem som kan velges til enkelte av organene og hvordan valget skal skje. For eksempel følger det av § 5-6 annet ledd at medlemmer og varamedlemmer til formannskapet skal velges blant bystyrets medlemmer og gjennom et avtalevalg eller et forholdsvalg (når minst ett medlem krever det).

Valg til folkevalgte organer (§ 5-1) er regulert i kommuneloven kapittel 7. Her finnes blant annet bestemmelser om ulike måter å gjennomføre et valg på. For eksempel sier § 7-4:

Medlemmer til folkevalgte organer skal velges ved forholdsvalg hvis minst ett medlem krever det. I andre tilfeller skal medlemmene velges ved avtalevalg.

Leder og nestleder for folkevalgte organer skal velges ved flertallsvalg.

Valg til verv som ikke er særskilt regulert i kommuneloven eller andre lover, følger de alminnelige regler for vedtaksførhet og avstemninger i kommuneloven § 11-9. Gitt at organet er vedtaksfør, treffes et vedtak som utgangspunkt med flertallet av de avgitte stemmer etter nevnte bestemmelse hvis ikke annet følger av kommuneloven eller valgloven § 9-3 andre ledd.

Nilsen viser blant annet til lovforarbeider, uttalelser fra regjeringen og veiledere uten å spesifisere dette nærmere. Ordfører kan derfor vanskelig si noe om den rettslige betydningen av disse kildene i denne sammenheng. På generelt grunnlag opplyses det om at lovforarbeider og praksis kan ha betydning for tolkningen av lovverket, men det bygger da på en metodisk tilnærming (juridisk metode).

Så lenge de aktuelle valg har skjedd i henhold til loven, og kommunens eventuelle egne reglement som regulerer forholdet, er valgene/oppnevningene juridisk sett bindende. Ordføreren kan ikke se at representanten viser til konkrete lovbestemmelser som påstås brutt, og det er derfor ikke grunnlag for å gjøre noen videre juridiske vurderinger.

Når det gjelder sammensettingen av kommunestyret, som Nilsen tar opp i sitt spørsmål, så er det valget som gir grunnlaget for sammensettingen i hovedsak regulert i valgloven. Valgloven § 11-12 regulerer mandatfordeling og kandidatføring, noe som får betydning for sammensettingen av kommunestyret. I og med at det er Stortinget som lovgiver som vedtar lovene, må en sammensetning av kommunestyret som følger lovens krav presumtvt kunne sies å være i samsvar med lovgivers vilje.

Oppsummert ser ordfører ikke at det foreligger hverken brudd på lovverk eller andre prinsipper. Nilsen har selv listet opp de verv demokratene besitter, og har etterlyst verv i flere andre henvendelser. De gjenværende verv vil, med og uten prolongering, bli gjenstand for behandling etter hvert som 2020 skrider frem.

Ordføreren vil avslutningsvis bare minne representanten Nilsen om å forholde seg til det etiske regelverket han henviser til, og som han selv har vært med å vedta. Spørsmål og karakteristikk som er av en slik karakter som Nilsen fremmer i enkelte av sine spørsmål til ordfører vil ikke bli besvart

Med vennlig hilsen

Jan Oddvar Skisland
ordfører

Dokumentet er godkjent elektronisk og gyldig uten underskrift

Kopi: Bystyret